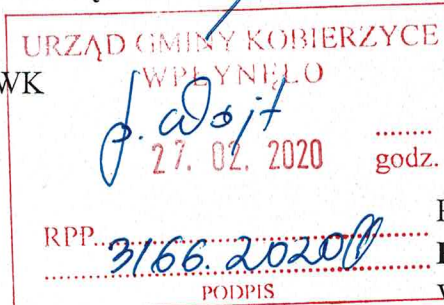

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 21 lutego 2020 r.

NK-KE.431.43.2019.WK

Pan
Ryszard Pacholik
Wójt Gminy Kobierzyce

Wn 24.02.2020
Sekretariat
Wn 21.02.2020

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 14 i 15 listopada 2019 r. na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie², a także na podstawie imiennego upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 5 listopada 2019 r. nr: NK-KE.0030.63.2019.WK pracownik Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Weronika Kornacka – inspektor wojewódzki, przeprowadził w Urzędzie Gminy Kobierzyce (Al. Pałacowa 1, 55-040 Kobierzyce), kontrolę problemową w trybie zwykłym w przedmiocie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej polegających na prowadzeniu spraw dotyczących dowodów osobistych na podstawie ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych³ – zwanej dalej „u.d.o.”.

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym w dniu 12 czerwca 2019 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2019 r. nr NK-KE.430.4.2019.DD.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych, tj.:

- realizacja obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych,
- udostępnianie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi.

Okres objęty kontrolą:

- od 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli.

¹ Dz.U. Nr 185, poz. 1092, z późn. zm.

² Dz.U. z 2019 r. poz. 1464.

³ Dz.U. z 2019 r. poz. 653 z późn. zm.

W okresie kontrolowanym funkcję kierownika Urzędu sprawował Pan Ryszard Pacholik – Wójt Gminy Kobierzyce. Funkcję Kierownika Referatu Ogólnego i Spraw Obywatelskich sprawowała Pani Joanna Kłodzińska.

Realizację przez Wójta Gminy Kobierzyce zadań z zakresu administracji rządowej należy ocenić negatywnie w zakresie dowodów osobistych.

USTALENIA KONTROLI

DOWODY OSOBISTE

Realizacja obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych

Kontroli poddano 20 kopert dowodowych dotyczących dowodów osobistych wydanych od 1 stycznia 2018 r. o następujących seriach i numerach: CHI665507, DAT634285, DAN658447, DAN530893, DAJ384824, CHV698311, CHW072626, CHY241107, DAF369556, CGW624035, DAD318062, CHW972630, DAN050605, DAM953440, CHJ729646, CHD159074, CHW290598, DAD434250, DAI242542, DAJ348155.

Na tej podstawie ustalono, co następuje.

Wnioski o wydanie dowodu osobistego składały uprawnione osoby, zgodnie z art. 25 u.d.o., w związku z § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawie wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu⁴, zwanego dalej „r.d.o”. W przypadku wydawania dowodu osobistego dla osoby nieposiadającej pełnej zdolności do czynności prawnych wniosek składał rodzic.

W toku kontroli ustalono, że do wszystkich wniosków została dołączona prawidłowa fotografia odzwierciedlająca, w sposób niebudzący uzasadnionych wątpliwości, wizerunek twarzy osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego, zgodnie z art. 29 ust. 1 u.d.o. oraz § 7 r.d.o.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że wszystkie wnioski były kompletne. Na wszystkich wnioskach znajdowała się adnotacja urzędowa o sposobie ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego (na podstawie poprzedniego dowodu bądź dostępnych rejestrów).

W przypadku, gdy wniosek był składany w postaci elektronicznej, tożsamość wnioskodawcy była potwierdzana przy odbiorze dowodu osobistego, zgodnie z § 9 ust. 4 r.d.o.

W kopertach o wydanie dowodu osobistego o numerach DAN530893, DAJ384824, CHV698311 znajdowało się zgłoszenie utraty dowodu osobistego, natomiast koperta o wydanie dowodu osobistego o numerze CHJ729646 zawierała zgłoszenie uszkodzenia tego dokumentu. Zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego dokonane zostały na prawidłowym formularzu, zgodnym z załącznikiem nr 5 do r.d.o. Do zgłoszenia uszkodzenia dowodu osobistego załączony został uszkodzony dokument (§ 16 ust. 3 r.d.o.). Zgodnie z § 18 r.d.o. posiadaczowi dowodu osobistego, który dokonał osobistego zgłoszenia w organie gminy utraty

⁴ Dz.U. poz. 212, z późn. zm.

dowodu osobistego, zostało wydane zaświadczenie o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego. W toku czynności kontrolnych ustalono, iż przedmiotowe zaświadczenia są przechowywane *ad acta* w kopertach dowodowych, zgodnie z treścią § 60 ust. 4 Instrukcji kancelaryjnej będącej załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych⁵, dalej zwanej Instrukcją kancelaryjną. W toku kontroli stwierdzono, że unieważnienie dowodów osobistych nastąpiło z dniem zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dokumentu, co jest zgodne z art. 50 ust. 3 pkt 1 u.d.o.

Ustalono, że we wszystkich przypadkach pracownik prawidłowo wprowadził do Rejestru Dowodów Osobistych informacje o nowym dokumencie. Odbiór dowodu osobistego był dokonywany osobiście w siedzibie organu gminy (art. 30 ust. 1 u.d.o.). W przypadku dowodu osobistego wydanego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych, dowód odbierał rodzic (§ 12 ust. 1 i 2 r.d.o.). Odbiór dokumentu tożsamości był każdorazowo potwierdzany na odpowiednim formularzu, zgodnie z art. 31 ust. 1 i 2 u.d.o. i § 13 ust. 1 i ust. 1 a r.d.o.

W trakcie kontroli ustalono, że dokumentacja związana z dowodami osobistymi zgrupowana jest w kopertach dowodowych oznaczonych imieniem i nazwiskiem osoby, imieniem ojca, datą urodzenia, numerem PESEL oraz serią i numerem dowodu osobistego, zgodnie z art. 62 ust. 3 u.d.o. Spersonalizowane dowody osobiste, oczekujące na odbiór przez osoby ubiegające się o ich wydanie, przechowywane są w sposób zapewniający ich zabezpieczenie przed udostępnieniem osobom nieupoważnionym, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem. Dokumentacja dotycząca dowodów osobistych sporządzona w formie elektronicznej przechowywana jest w systemach teleinformatycznych organu, zgodnie z art. 62 ust. 2 u.d.o.

[dowód: akta kontroli str.: 53-96]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące realizacji obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych oceniono **pozytywnie**.

Udostępnianie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi

Kontroli poddano 14 spraw z zakresu udostępniania danych z Rejestru Dowodów Osobistych⁶ (zwany dalej „RDO”) oraz 6 spraw z zakresu dokumentacji związanej z dowodami osobistymi⁷. Na tej podstawie stwierdzono, co następuje.

W toku kontroli ustalono, iż w 8 sprawach kompletne wnioski zostały złożone na właściwych formularzach, zgodnie z § 1 pkt 1 i 4 rozporządzenia Ministra Spraw

⁵ Dz.U. Nr 14, poz. 67, z późn. zm.

⁶ EL.5345.49.2019, ROiSO.5344.21.2019, ROiSO.5344.40.2019, EL.5344.22.2019, ROiSO.5344.53.2019, ROiSO.5344.77.2019, ROiSO.5344.111.2019, EDG.5344.3.2018, ROiSO.5345.300.2018, ROiSO.53451.0024.2018, EDG.53451.38.2018, EDG.53451.24.2018, EDG.53451.17.2018, EDG.5344.16.2018.

⁷ ROiSO.5344.12.2019, EDG.5344.7.2018, ROiSO.5344.39.2019, ROiSO.5344.44.2019, EDG.5344.22.2018, EDG.5345.1.2018.

Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi⁸, na które udzielono odpowiedzi zgodnej z zakresem żądania wnioskodawcy i tylko w takim zakresie, w jakim wnioskodawca wykazał uprawnienia do ich otrzymania.

W toku kontroli stwierdzono, że w przypadku spraw nr EDG.5344.22.2018 i EDG.5345.1.2018 organ w odpowiedzi na wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi zamiast kopert dowodowych udostępnił dane w trybie jednostkowym z RDO. Ponadto wskazać należy, że uprawnienie organu gminy do udostępniania dokumentacji związanej z dowodami osobistymi wynika z art. 75 ust. 1 u.d.o., a nie - jak podano w odpowiedzi na wniosek w sprawie nr EDG.5344.22.2018 - z art. 72 u.d.o.⁹ Powyższe postępowanie należy ocenić negatywnie.

W sprawie nr ROiSO.5344.39.2019 wnioskodawca złożył wniosek o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodem osobistym niezgodnie z właściwością (wystawcą dowodu osobistego był Prezydent Miasta Wrocławia). Organ gminy w odpowiedzi przekazał wnioskodawcy informację o tym, że „koperta znajduje się w Urzędzie Miejskim Wrocławia” wraz z prośbą o skierowanie wniosku do Wydziału Spraw Obywatelskich ww. urzędu. Powyższym działaniem organ naruszył przepis art. 65 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, zwanej dalej „k.p.a.”¹⁰, który mówi, że gdy organ, do którego wniesiono podanie, jest niewłaściwy w sprawie, ma obowiązek niezwłocznie przekazać je do właściwego organu, zawiadamiając o tym jednocześnie wnoszącego podanie. Zawiadomienie o przekazaniu powinno zawierać uzasadnienie.

Kontrola wykazała, że w sprawach o nr ROiSO.5345.300.2018 i EDG.53451.24.2018, komornik sądowy żądał udostępnienia wizerunku twarzy, zaś w uzasadnieniu wspomniał również o wzorze podpisu dłużnika. Organ gminy zobowiązany był podjąć w takiej sytuacji czynności wyjaśniające na podstawie art. 50 k.p.a. Zaniechanie działania stanowi naruszenie wskazanego przepisu. Ponadto, organ w powyższych sprawach udostępnił dane ponad zakres żądanych – udostępnił serię i numer dowodu osobistego, co należy ocenić negatywnie. Zgodnie z art. 72 u.d.o. organ powinien udzielać odpowiedzi na wniosek o udostępnienie danych w konkretnej sprawie, w zakresie zgodnym z żądaniem podmiotu wnioskującego i tylko w takim zakresie, w jakim wnioskodawca wykaże uprawnienia do ich otrzymania. Powyższe stanowi naruszenie ww. przepisu.

W toku czynności kontrolnych zauważono, że w sprawach nr ROiSO.5344.21.2019, ROiSO.5344.40.2019, EL.5344.22.2019, ROiSO.5344.77.2019 i ROiSO.53451.0024.2019 organ udostępniał aktualny numer i serię dowodu osobistego, imiona rodziców, wizerunek twarzy oraz wzór podpisu. Odnosząc się do udostępnionych wzorów podpisów, organ pobierał je z RDO, w którym znajdują się wzory podpisów posiadaczy dowodów osobistych dla wniosków złożonych przed 1 marca 2015 r. Osoby, których wnioski o udostępnienie danych dotyczyły, posiadały już dowody osobiste wydane po 1 marca 2015 r., wobec czego aktualny wzór podpisu tych osób znajduje się w dokumentacji dowodowej. W powyższych sprawach,

⁸ Dz.U. z 2015 r. poz. 1604.

⁹ W sprawach nr EDG.5345.1.2018, EDG.5344.7.2018, ROiSO.5344.12.2019, ROiSO.5344.44.2019 wystosowano do wnioskodawcy pismo przewodnie pozbawione podstawy prawnej działania organu gminy.

¹⁰ Dz.U. z 2018 r. poz. 2096, z późn. zm.

dla rzetelnego udostępnienia aktualnych informacji wnioskodawcom, prawidłowym postępowaniem było podjęcie przez organ postępowania wyjaśniającego na podstawie art. 50 k.p.a., tj. dokładne ustalenie zakresu żądania i poinformowanie wnioskodawcy, że w przypadku dowodów osobistych wydanych po 1 marca 2015 r. dla uzyskania najbardziej aktualnego wzoru podpisu niezbędne jest złożenie prawidłowego wniosku o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodem osobistym do organu, który był wystawcą obecnego dowodu osobistego. Ponadto podkreślić należy, że w opisywanych sprawach organ udostępnił dane ponad zakres żądania – razem ze wzorami podpisów udostępnił serie i numery poprzednich dowodów osobistych oraz załączone do nich fotografie, co należy ocenić negatywnie.

W sprawie nr EDG.53451.38.2018 wnioskodawca żądał we wniosku z RDO udostępnienia wizerunku twarzy, serii i numeru dowodu osobistego, a także wzoru podpisu, który już w tym rejestrze nie był gromadzony. Organ udostępnił wizerunek twarzy, serię i numer dowodu osobistego, lecz nie wezwał wnioskodawcy na podstawie art. 64 § 2 k.p.a. do uzupełnienia braków formalnych podania w części dotyczącej wzoru podpisu, tj. w postaci złożenia prawidłowego wniosku o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodem osobistym. Powyższe stanowi naruszenie ww. przepisu.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że wszystkie wnioski nie podlegały opłacie za udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi na podstawie art. 73 ust. 1 lub art. 75 ust. 4 u.d.o.

W odpowiedziach na wnioski w nagłówkach prawidłowo stosowano oznaczenie organu tj. Wójta Gminy Kobierzyce i były one podpisane przez prawidłowo upoważnionych pracowników.

Przyczyną ww. nieprawidłowości było nieprzestrzeganie procedur postępowania.
[dowód: akta kontroli str.: 97-147]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące udostępniania danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi należało ocenić **negatywnie**.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Wójta Gminy Kobierzyce zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych w zakresie dowodów osobistych oceniono negatywnie.

W związku z powyższym, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

W ZAKRESIE DOWODÓW OSOBISTYCH:

1. Udostępniać dane w zakresie zgodnym z żądaniem wnioskodawcy i tylko w takim zakresie, w jakim wnioskodawca wykaże uprawnienia do ich otrzymania.
2. W odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych wskazywać prawidłową podstawę prawną działania organu gminy.

3. Przestrzegać dyspozycji art. 65 § 1 k.p.a.
4. W przypadku wątpliwości co do zakresu żądania wnioskodawcy, podejmować czynności wyjaśniające na podstawie art. 50 k.p.a. i udostępniać dane w zakresie zgodnym z żądaniem wnioskodawcy i tylko w takim zakresie, w jakim wnioskodawca wykaże uprawnienia do ich otrzymania.
5. W przypadku braków formalnych wniosku o udostępnienie danych, podejmować czynności przewidziane w art. 64 § 2 k.p.a.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej proszę o przekazanie **w terminie do dnia 23 marca 2020 r.** informacji o wykonaniu zaleceń i wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości.

WICEWOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
Jarosław Kresa